P9_TA(2022)0298

Finanční činnost Evropské investiční banky – výroční zpráva za rok 2021

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. července 2022 o finanční činnosti Evropské investiční banky – výroční zpráva za rok 2021 (2021/2203(INI))

(2023/C 47/18)

Evropský parlament,

— s ohledem na články 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 a 309 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) a na protokol č. 5 ke Smlouvám o statutu Evropské investiční banky (EIB),

— s ohledem na souhlas EIB s ratifikací Pařížské dohody ze strany EU ze dne 7. října 2016,

— s ohledem na postupy v rámci mechanismu skupiny EIB pro vyřizování stížností zveřejněné dne 13. listopadu 2018,

— s ohledem na úvěrovou politiku EIB v oblasti energetiky zveřejněnou dne 14. listopadu 2019,

— s ohledem na to, že správní rada EIB přijala dne 11. listopadu 2020 plán pro klimatickou banku na období 2021–2025, a na novou strategii EIB v oblasti klimatu ze dne 15. listopadu 2020,

— s ohledem na operační plán skupiny EIB na rok 2021 zveřejněný dne 20. ledna 2021,

— s ohledem na investiční zprávu EIB 2020/2021: Budování inteligentní a zelené Evropy v éře COVID-19 zveřejněnou dne 21. ledna 2021,

— s ohledem na finanční zprávu EIB za rok 2020, která byla zveřejněna dne 3. května 2021, a na zprávu o činnosti EIB v oblasti financování a půjček za rok 2020 zveřejněnou dne 5. května 2021,

— s ohledem na zprávu EIB o činnosti v oblasti hodnocení operací za rok 2020 a pracovní program na období 2021–2023 zveřejněné dne 3. června 2021,

— s ohledem na publikaci EIB ze dne 14. června 2021 nazvanou „Partnerství s Afrikou: Jak Evropská investiční banka realizuje politiky EU v Africe a naše budoucí plány rozvoje a partnerství na celém kontinentu“,

— s ohledem na chartu interního auditu skupiny EIB zveřejněnou dne 29. července 2021,

— s ohledem na politiku skupiny EIB pro boj proti podvodům zveřejněnou dne 5. srpna 2021 a na zprávu EIB o činnosti v oblasti vyšetřování podvodů za rok 2020 zveřejněnou dne 29. července 2021,

— s ohledem na zprávu skupiny EIB týkající se řízení rizik za rok 2020 zveřejněnou dne 9. srpna 2021,

— s ohledem na politiku hodnocení skupiny EIB zveřejněnou dne 19. srpna 2021,

— s ohledem na zprávu EIB o pokroku v oblasti rozmanitosti a začleňování za rok 2020 zveřejněnou dne 12. října 2021,

— s ohledem na dokument o směřování EIB v oblasti soudržnosti v letech 2021–2027 zveřejněný dne 13. října 2021,

Čtvrtek 7. července 2022

— s ohledem na plán EIB pro přizpůsobení se změně klimatu zveřejněný dne 26. října 2021,

— s ohledem na trojstrannou dohodu mezi Evropskou komisí, Evropským účetním dvorem a Evropskou investiční bankou, která vstoupila v platnost v listopadu 2021,

— s ohledem na politiku transparentnosti skupiny EIB zveřejněnou dne 18. listopadu 2021 a na její politiku pro whistleblowing zveřejněnou dne 24. listopadu 2021,

— s ohledem na průzkum EIB v oblasti investic za rok 2021 – přehled o Evropské unii zveřejněný dne 2. prosince 2021,

— s ohledem na zprávu skupiny EIB o správě a řízení za rok 2020 zveřejněnou dne 9. prosince 2021,

— s ohledem na zprávu EIB o dopadu za rok 2020: Opatření v oblasti klimatu, environmentální udržitelnost a inovace pro dekarbonizaci zveřejněnou dne 20. prosince 2021, na její zprávu nazvanou Cesta k lepší planetě: Přizpůsobení se změně klimatu a soulad s Pařížskou dohodou zveřejněnou dne 28. října 2021 a na plán EIB pro přizpůsobení se změně klimatu: Podpora strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu s cílem vybudovat odolnost vůči změně klimatu zveřejněný dne 26. října 2021,

— s ohledem na rámec PATH skupiny EIB – Podpora protistran na cestě k dosažení souladu s Pařížskou dohodou (sladění protistran s Pařížskou dohodou) zveřejněný dne 26. října 2021,

— s ohledem na investiční zprávu EIB 2021/2022 – hlavní zjištění: Oživení jako odrazový můstek pro změnu zveřejněnou dne 12. ledna 2022,

— s ohledem na zprávu o činnosti EIB za rok 2020 nazvanou „Krizová řešení“ zveřejněnou dne 20. ledna 2021 a na její zprávu o činnosti za rok 2021 nazvanou „Reakce na inovace“, zveřejněnou dne 27. ledna 2022,

— s ohledem na rozsudek Tribunálu (první senát) ze dne 30. března 2022 ve věci T-299/20, KF v. EIB,

— s ohledem na připomínky vydané Úřadem vysokého komisaře OSN pro lidská práva v srpnu 2021 k návrhu rámce skupiny EIB pro environmentální a sociální udržitelnost,

— s ohledem na věci 1065/2020/PB, 1251/2020/PB a 1252/2020/PB týkající se EIB, o nichž rozhodla evropská veřejná ochránkyně práv dne 21. dubna 2022,

— s ohledem na doporučení evropské veřejné ochránkyně práv ve věci 2168/2019/KR týkající se postupu Evropského orgánu pro bankovnictví ve věci jeho bývalého výkonného ředitele, který se stal výkonným ředitelem finanční lobbistické skupiny, a na její rozhodnutí ve věci OI/3/2021/KR týkající se postupu Evropské obranné agentury ve věci žádosti jejího bývalého výkonného ředitele, aby mohl zaujmout vedoucí pozici ve společnosti Airbus,

— s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora ze dne 26. května 2021 nazvanou „Začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do rozpočtu EU: čas změnit slova v činy“,

— s ohledem na environmentální a sociální politiku Evropské banky pro obnovu a rozvoj z dubna 2019,

— s ohledem na operační plán skupiny EIB na období let 2022–2024 zveřejněný dne 27. ledna 2022,

— s ohledem na rámec skupiny EIB pro environmentální a sociální udržitelnost přijatý dne 2. února 2022,

— s ohledem na mimořádná solidární opatření EIB pro Ukrajinu přijatá dne 4. března 2022,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. října 2020 nazvané „Strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek – K životnímu prostředí bez toxických látek“ (COM(2020)0667),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640) a usnesení Parlamentu na toto téma ze dne 15. ledna 2020 ([1]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvaná „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života“ (COM(2020)0380) a „Strategie ‚od zemědělce ke spotřebiteli‘ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“ (COM(2020)0381),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2020 nazvané „Nový akční plán pro oběhové hospodářství – Čistší a konkurenceschopnější Evropa“ (COM(2020)0098),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. května 2021 nazvané „Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy“ (COM(2021)0400),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. března 2022 nazvané „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“ (COM(2022)0108),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU ([2]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci ([3]), a na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1229 ze dne 14. července 2021 o úvěrovém nástroji pro veřejný sektor v rámci mechanismu pro spravedlivou transformaci ([4]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa ([5]),

— s ohledem na cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje,

— s ohledem na zprávu organizace Counter Balance za rok 2019 „Dokáže EIB účinně bojovat s podvody a korupcí? Výzvy pro rámec správy a řízení banky EU“,

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2020 o orgánech a institucích hospodářské a měnové unie: prevence střetu zájmů po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru ([6]),

— s ohledem na dopis evropské veřejné ochránkyně práv ze dne 22. července 2016 adresovaný prezidentovi EIB o otázkách střetu zájmů a odpověď prezidenta EIB ze dne 31. ledna 2017,

— s ohledem na zprávu evropské veřejné ochránkyně práv ze dne 18. května 2022 o inspekci ve věci OI/1/2021/KR týkající se toho, jak Komise řeší problém situací „otáčivých dveří“, do nichž jsou zapojeni její (bývalí) zaměstnanci,

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A9-0165/2022),

A. vzhledem k tomu, že podle článku 309 Smlouvy o fungování EU má EIB za úkol přispívat k dosažení cílů EU, mimo jiné prostřednictvím různých investičních nástrojů, jako jsou úvěry, akcie, záruky, nástroje pro sdílení rizik a poradenské služby;

([1]) Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 2.
([2]) Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30.
([3]) Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 1.
([4]) Úř. věst. L 274, 30.7.2021, s. 1.
([5]) Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1.
([6]) Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 113.

Čtvrtek 7. července 2022

B. vzhledem k tomu, že EIB v roce 2021 schválila půjčky ve výši přibližně 95 miliard EUR a podpořila přibližně 430 000 malých a středních podniků a společností se střední tržní kapitalizací, které jsou páteří jednotného trhu EU; vzhledem k tomu, že 75 miliard EUR bylo spojeno s operacemi skupiny EIB a zbývající úvěry byly v rámci Evropského záručního fondu; vzhledem k tomu, že 20,7 miliardy EUR z finančních prostředků skupiny EIB podpořilo inovace, včetně investic do digitalizace a podpory dovedností a odborné přípravy pro digitální svět, což významně přispělo ke globální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v EU; vzhledem k tomu, že celkem to je více než jakákoli jiná mnohostranná banka a je to pro EIB rekord;

C. vzhledem k tomu, že dne 24. února 2022 zaútočilo Rusko na Ukrajinu, čímž na Ukrajině vyvolalo humanitární krizi a výrazně ovlivnilo hospodářskou a bezpečnostní situaci v EU a jejím sousedství; vzhledem k tomu, že správní rada EIB schválila dne 4. března balíček mimořádných solidárních opatření pro Ukrajinu ve výši 668 milionů EUR a následně i platby ukrajinské vládě na pokrytí nejnaléhavějších potřeb; vzhledem k tomu, že na celosvětové akci Stojíme za Ukrajinou, jejímž cílem bylo shromáždit finanční prostředky na podporu obětí ruské invaze a ukrajinských válečných uprchlíků v členských státech a financovat klíčovou sociální infrastrukturu, včetně bydlení, škol, nemocnic a školek, se EIB zavázala přispět 4 miliardy EUR;

D. vzhledem k tomu, že pandemie koronaviru způsobila vážný celosvětový šok s dalekosáhlými společenskými a ekonomickými důsledky; vzhledem k tomu, že během pandemie schválila EIB úvěry v hodnotě přibližně 6,3 miliardy EUR v rámci reakce na onemocnění COVID-19 v odvětví zdravotnictví, včetně projektů v oblasti zdravotní a nemocniční infrastruktury, zdravotnického vybavení, posílení systému zdravotní péče prostřednictvím zásahů v rámci připravenosti na pandemii; vzhledem k tomu, že zdroje uvolněné během pandemie byly atraktivním cílem pro podvody a korupci, jak zdůrazňuje zpráva EIB o činnosti v oblasti vyšetřování podvodů za rok 2020; vzhledem k tomu, že EIB by měla přijmout nezbytná opatření k zajištění toho, aby se dané prostředky dostaly k zamýšleným příjemcům;

E. vzhledem k tomu, že sociální a hospodářské důsledky krize způsobené onemocněním COVID-19 a protiprávní, nevyprovokované a bezdůvodné vojenské agrese a invaze na Ukrajině mají závažný dopad na spravedlivý, inkluzivní a udržitelný růst, investice, odolnost, zaměstnanost, vzdělávání a socioekonomické nerovnosti; vzhledem k tomu, že vysoká inflace a rostoucí ceny energií, pohonných hmot a potravin neúměrně postihují nejvíce znevýhodněné domácnosti ve společnosti;

Obecné poznámky

1. zdůrazňuje zásadní úlohu EIB jako veřejné banky EU a jediné mezinárodní finanční instituce zcela vlastněné členskými státy a plně se řídící politikami a standardy EU, při podpoře sociálního a hospodářského oživení a při zaměřování investic na uskutečňování cílů EU; bere na vědomí investiční zprávu EIB za rok 2021/2022 a operační plán skupiny EIB na období 2022–2024; vítá rekordně vysoké investice EIB v roce 2021 ve výši téměř 95 miliard EUR a její zaměření na dlouhodobé výzvy, které pro EU představuje změna klimatu, sociální soudržnost a digitální transformace;

2. co nejostřejším způsobem odsuzuje protiprávní, nevyprovokovanou a neodůvodněnou vojenskou agresi Ruské federace vůči Ukrajině a invazi na její území a stejně tak zapojení Běloruska do této agrese; zdůrazňuje skutečnost, že tato válka vyvolala vážnou humanitární krizi a zásadním způsobem ovlivnila hospodářskou a bezpečnostní situaci v EU a jejím sousedství, což se musí šířeji odrazit v činnostech a investičních plánech EIB;

3. vítá reakci EIB na ruskou invazi na Ukrajinu spočívající v tom, že schválila balíček mimořádných solidárních opatření, který spočívá mimo jiné v okamžité finanční podpoře ve výši 668 milionů EUR pro ukrajinské orgány urychlením vyplácení prostředků v rámci stávajících úvěrů a v závazku urychlit poskytnutí dalších prostředků ve výši 1,3 miliardy EUR; konstatuje, že tento balíček zahrnuje jak okamžitou finanční podporu, tak podporu infrastruktury ve střednědobém a dlouhodobém horizontu, včetně úsilí o obnovu, jakmile bude po válce obnovena svobodná a nezávislá Ukrajina; vyzývá EIB, aby pracovala na akčních plánech na podporu přímých investic EU na Ukrajině, včetně nových poválečných hospodářských a sociálních projektů, jako jsou školy, sociální bydlení a nemocnice; zdůrazňuje význam koordinovaného úsilí v reakci na krizi na Ukrajině;

4. vyzývá Komisi a členské státy, aby urychleně zavedly mechanismus podávání zpráv se záměrem informovat příslušné orgány o jakýchkoli a veškerých aktivech, která vlastní ruské a běloruské fyzické a právnické osoby s vazbami na Putinův a Lukašenkův režim a která jsou v držení evropských finančních institucí, včetně skupiny EIB; vyzývá EIB, aby byla nanejvýš ostražitá a důsledně dodržovala nová opatření a sankce odsouhlasené Radou; připomíná, že EIB ukončila svou činnost v Rusku po nezákonné anexi Krymu v roce 2014; dále očekává, že EIB zastaví zapojení všech ruských přímých či nepřímých partnerů do investičních projektů, a to i skrze finanční zprostředkovatele;

5. vyzývá členské státy jako akcionáře, aby navýšily kapitalizaci EIB s cílem umožnit využití dlouhodobějších úvěrů a inovativních nástrojů při financování projektů, které mají významný potenciál z hlediska přínosů v oblasti udržitelnosti, inovací a sociální oblasti v klíčových oblastech politiky EU, jako je digitalizace a ekologická transformace, a zároveň zachovat stávající vysoký úvěrový rating EIB;

6. vítá skutečnost, že EIB v roce 2021 podpořila více než 430 000 malých a středních podniků, které zaměstnávají 4,5 milionu osob; nicméně vyzývá EIB, aby poskytovala další růstový kapitál, jenž by malým a středním podnikům umožňoval rozšířit jejich operace; konstatuje, že současné vysoké ceny energií mají dopad také na konkurenceschopnost malých a středních podniků; vyzývá EIB, aby posoudila, zda je současná míra podpory malých a středních podniků dostatečná v souvislosti s vysokými cenami energií a s rostoucími náklady na suroviny;

7. vítá skutečnost, že v roce 2021 byla z finančních prostředků EIB poskytnuta rekordní částka 20,7 miliardy EUR na podporu inovací, včetně investic do digitalizace a podpory dovedností a odborné přípravy pro digitální svět; domnívá se, že tento druh investic má zásadní význam pro zachování konkurenceschopnosti a strategické autonomie EU a je důležitý zejména pro zaměstnance v odvětvích, která vyžadují zásadní přizpůsobení a rekvalifikace;

8. vítá nové směřování v oblasti soudržnosti, v souvislosti s nímž se EIB zavazuje zvýšit do roku 2025 svou úvěrovou činnost tak, aby 45 % celkových úvěrů v EU-27 bylo poskytováno regionům podporovaným v rámci politiky soudržnosti a 23 % nejméně rozvinutým regionům; zdůrazňuje, že v dotčených regionech je třeba uplatňovat důraznější opatření v oblasti klimatu s cílem podpořit hospodářskou, sociální a územní soudržnost a spravedlivou transformaci, která nikoho neopomíjí, a zdůrazňuje, že investice by měly být vybírány na základě finančních, hospodářských a technických přínosů; vyzývá EIB, aby pokračovala v řešení systémových nedostatků, které některým regionům nebo zemím brání v plném využívání finančních příležitostí poskytovaných EIB, mimo jiné tím, že rozšíří své úvěrové činnosti o technickou pomoc, budování kapacit a poradenskou podporu, zejména v oblasti inovací, digitalizace, infrastruktury, podpory malých a středních podniků a projektů zaměřených na vytváření vysoce kvalitních pracovních míst, a tím, že upřednostní projekty, které snižují nerovnosti a podporují sociální rozmanitost a inkluzi; vyzývá v tomto směru k větší podpoře poradenských služeb, jako je Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech (JASPERS), evropská energetická pomoc na místní úrovni (ELENA) a Fi-Compass;

9. oceňuje dobré načasování Evropského záručního fondu, který má pomoci zmírnit negativní sociální a hospodářské dopady pandemie COVID-19, a to i tím, že podpoří malé a střední podniky; konstatuje, že ke dni 31. prosince 2021 schválila EIB operace Evropského záručního fondu ve výši 23,2 miliardy EUR (95 % dostupné částky 24,4 miliardy EUR), což představuje přibližně jednu třetinu toho, co skupina EIB obvykle ročně investuje; konstatuje, že bez transparentnosti, pokud jde o konečné příjemce, je obtížné vyvodit závěry o dopadu fondu na evropské hospodářství; vyzývá proto k důkladnému posouzení fondu a vyhodnocení toho, do jaké míry bylo zapojení EIB přínosné a do jaké míry fond splnil své cíle, a také míry transparentnosti při jeho provádění; žádá, aby bylo toto posouzení zveřejněno; vítá skutečnost, že hodnocení Evropského záručního fondu probíhá, a se zájmem jej očekává;

10. bere na vědomí nový rámec environmentální a sociální udržitelnosti (ESSF); vítá přijetí udržitelného financování jako provozního modelu; vyzývá k jeho urychlenému provedení a k zavedení jasných a přísných postupů ze strany EIB pro provádění náležité péče; dále vyzývá k tomu, aby všechna ustanovení ESSF byla řádně zohledněna ve smlouvách a aby byla ve všech operacích EIB uplatňována zásada „významně nepoškozovat“;

Čtvrtek 7. července 2022

11. vítá podepsání dohody o InvestEU mezi EIB a Komisí dne 7. března 2022 a skutečnost, že Evropský investiční fond je samostatným prováděcím partnerem; vyzývá k urychlenému zavedení nového Poradenského centra InvestEU a zdůrazňuje, že je třeba urychlit jednání s ostatními prováděcími partnery;

Klimatická banka

12. vítá skutečnost, že 43 % úvěrů v roce 2021 souviselo s klimatem a životním prostředím, přičemž v roce 2020 to bylo 40 %, a oceňuje záměr splnit v roce 2022 cíl v oblasti poskytování úvěrů v souvislosti s klimatem; dále vítá skutečnost, že bez mandátu Evropského záručního fondu, který se konkrétně zaměřuje na malé a střední podniky postižené pandemií, se podíl EIB na zeleném financování ve skutečnosti zvýšil na 51 %; znovu opakuje, že veškeré finanční toky EIB by měly být plně v souladu s čistými nulovými emisemi nejpozději do roku 2050 a se zvýšeným klimatickým cílem EU pro rok 2030; zdůrazňuje, že transformace v oblasti klimatu musí být inkluzivní a spravedlivá; zdůrazňuje, že zelené investice musí být životaschopné a EIB musí zachovat vysokou úvěrovou bonitu (AAA); vyzývá v tomto ohledu EIB, aby využila své půjčky, finanční nástroje, technickou podporu a poradenské služby k podpoře lidí a regionů, kteří čelí socioekonomickým výzvám vyplývajícím z přechodu na uhlíkově neutrální ekonomiku; zdůrazňuje, že plán pro klimatickou banku je dobrým začátkem, ale bude třeba podniknout další kroky k zajištění splnění cílů Pařížské dohody, dosažitelnosti cíle 1,5 °C a spravedlivé transformace; opakuje, že rozsáhlých změn lze dosáhnout, pouze pokud se zapojí průmysl a budou poskytovány nezbytné pobídky pro inovační klimatická řešení a vytváření vysoce kvalitních pracovních míst; vyzývá ke zveřejnění všech akčních plánů určených k provádění plánu pro klimatickou banku s cílem poskytnout přehled o opatřeních plánovaných za účelem dosažení cílů a posoudit, zda jsou odpovídající;

13. se zájmem očekává přezkum plánu pro klimatickou banku v polovině období a zdůrazňuje, že musí podpořit transformaci této instituce ve skutečnou klimatickou banku, jež usnadní zachování přírodních zdrojů a ochranu životního prostředí; očekává, že veškeré úvěry budou harmonizovány s cíli Pařížské dohody a zároveň zachovají dosažitelnost cíle omezit globální oteplování na 1,5 stupně a soulad se závazky EU v oblasti klimatu a životního prostředí; vyzývá k tomu, aby součástí přezkumu tohoto plánu v polovině období bylo důkladné posouzení alternativ s nižšími emisemi uhlíku a emisí „rámce 3“ pro každý projekt; očekává podrobné výroční zprávy o pokroku plánu pro klimatickou banku pro všechny operace od roku 2023, v nichž bude uvedeno, do jaké míry je v souladu s evropskými cíli v oblasti klimatu;

14. vítá rámec pro sladění protistran s Pařížskou dohodou a očekává jeho plné provádění; znovu vyzývá finanční zprostředkovatele, a to nejenom korporátní klienty, aby co nejdříve, ale nejpozději do konce roku 2025 vypracovali plány dekarbonizace; zdůrazňuje, že tyto nové požadavky nesmí ohrozit přístup malých a středních podniků k finančním prostředkům; žádá, aby byl kladen důraz na věrohodnost krátkodobých plánů dekarbonizace; vyzývá ke striktnímu provádění těchto plánů a cílů v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a k posouzení toho, zda mohou být zahrnuty do smluvních ustanovení mezi EIB a jejími klienty; očekává, že EIB bude systematicky kontrolovat a zajišťovat dodržování pravidel, zejména pokud jde o provádění rámce environmentální a sociální udržitelnosti;

15. vítá zvyšující se investice EIB do energie v Evropě, které vzrostly z 10 miliard EUR v roce 2018 na více než 14 miliard EUR v roce 2021; vyzývá EIB, aby v souvislosti s nejnovějším geopolitickým vývojem urychlila a zvýšila investice do energetické bezpečnosti EU, a potvrzuje, že zvyšování energetické bezpečnosti EU je v souladu s úlohou EIB jakožto klimatické banky a také se záměrem snížit energetickou chudobu, která začíná být zvláště kritická v důsledku rychle rostoucích cen energií a paliv; opakuje svou výzvu EIB, aby plně uplatňovala zásadu energetické účinnosti a stanovila cíl bojovat proti energetické chudobě ve svých úvěrech v oblasti energetiky; opětovně vyjadřuje podporu úvěrové politice EIB v oblasti energetiky v roce 2019; vyzývá EIB, aby upřednostňovala financování investic do obnovitelných zdrojů energie, energetické účinnosti a bezpečnosti, které zvýší nezávislost EU na třetích zemích; vyzývá EIB, aby zvýšila objem půjček na tyto projekty s cílem napomoci k urychlenému snížení závislosti na dovozu energie a surovin z Ruska a jiných třetích zemí;

16. vítá plán EIB pro přizpůsobení se změně klimatu a závazek zvýšit do roku 2025 podíl výdajů na opatření zaměřená na přizpůsobení se změně klimatu na 15 % celkového cíle v oblasti klimatu; opakuje svou výzvu k harmonizaci screeningových metod s cílem posoudit fyzické klimatické riziko pro všechny úvěrové činnosti EIB, včetně těch, které se provádějí pomocí finančních zprostředkovatelů;

17. s ohledem na nadcházející přezkum úvěrové politiky v oblasti energetiky v polovině období připomíná prohlášení prezidenta Hoyera na výroční tiskové konferenci skupiny EIB dne 27. ledna 2022: „Domníváme se, že naším posláním je soustředit se na udržitelnost a dosažení pařížských cílů pomocí prostředků instituce, která provádí dlouhodobé investice. […] Nevidím proto změnu v naší úvěrové politice v oblasti energetiky“; vyzývá EIB, aby respektovala doporučení platformy pro udržitelné financování a přestala financovat uvízlá aktiva a činnosti, které nejsou slučitelné s cíli Zelené dohody pro Evropu a se souvisejícími strategiemi EU; vyzývá EIB, aby se zaměřila zejména na investice do projektů, které zvyšují bezpečnost dodávek energie pomocí diverzifikace energetických zdrojů a dodavatelů energie, a na snížení závislosti EU na energii ze třetích zemí; vybízí EIB, aby spolupracovala s místními a regionálními orgány a usnadňovala financování menších projektů, včetně komunitních iniciativ zaměřených na obnovitelné zdroje energie, vyzývá EIB, aby zajistila, aby její investice do sociálního a finančně dostupného bydlení, které jsou vítané, také přispívaly ke zlepšení energetické účinnosti;

18. vyjadřuje politování nad zpožděním při přezkumu úvěrové politiky v odvětví dopravy; očekává, že bude vypracován návrh, který bude plně v souladu s cíli Pařížské dohody, a přitom zachová dosažitelnost cíle omezit globální oteplení na 1,5 °C, včetně vize, jaká bude úloha EIB v dekarbonizaci mobility se zvláštním zaměřením na transformaci na úrovni společností; očekává, že půjčky EIB sníží dopad dopravy na životní prostředí a zároveň zlepší kvalitu a cenovou dostupnost poskytovaných služeb, a očekává, že nebudou poskytovány žádné nové půjčky, které by bránily dekarbonizaci dopravy nebo přechodu na udržitelnější a finančně dostupnější mobilitu s nulovými emisemi; upozorňuje na vysoké riziko uvízlých aktiv v odvětví dopravy; domnívá se, že by mělo být více finančních prostředků směřováno do mobility s nulovými emisemi, zejména do cyklistiky a do rozvoje a modernizace veřejné dopravy, multimodálních služeb, a to i v rámci projektů udržitelného plánování měst, a s lepšími dopravními službami pro obce a lokality, kde obslužnost není dostatečná; vyzývá k vyššímu financování za účelem dekarbonizace námořního odvětví;

Biologická rozmanitost a udržitelnost

19. vítá aktualizovanou normu 4 rámce environmentální a sociální udržitelnosti, konkrétně zahrnutí zásady „zastavit a zvrátit úbytek biologické rozmanitosti“, i omezení kompenzací, zejména v oblastech s vysokou biologickou rozmanitostí, a vyzývá k jejímu důslednému uplatňování; vítá úsilí vynaložené na posílení posuzování rizik v oblasti biologické rozmanitosti a náležité péče prostřednictvím integrovaného nástroje pro posuzování biologické rozmanitosti; očekává, že používané údaje budou aktuální; je však znepokojen používáním zastaralých údajů; očekává, že EIB bude dodržovat články 11 a 191 Smlouvy o fungování EU a ukončí vyplácení finančních prostředků a v případě potřeby je stáhne, pokud budou formálně zjištěny, například prostřednictvím posouzení dopadů na životní prostředí, důkazy nebo vážné riziko nepříznivých dopadů na klima, životní prostředí nebo místní společenství;

20. připomíná cíl strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – uvolnit nejméně 20 miliard EUR ročně na výdaje na přírodu; zdůrazňuje, že společnost jako celek má prospěch z obnovy přírody, což má zásadní význam pro širokou škálu hospodářských odvětví, a že spolupráce členských států s EIB a dalšími finančními institucemi může být klíčem k překlenutí stávající mezery ve financování; bere na vědomí problémy, které byly zaznamenány při provádění nástroje financování přírodního kapitálu, a pokrok, jehož bylo dosaženo; opakuje svou výzvu, aby byla v rámci tohoto nástroje nebo jakéhokoli nástupnického nástroje poskytována grantová složka, a to na základě modelu mechanismu pro spravedlivou transformaci, s cílem podpořit počáteční rozšiřování místních projektů a usnadnit vytváření příjmů; vyzývá k zahájení nezávislého veřejného hodnocení začleněného do širšího posouzení podpory obnovy ekosystému a biologické rozmanitosti; konstatuje, že nové nástroje mají v rámci víceletého finančního rámce na období 2021–2027 nahradit nástroj financování přírodního kapitálu; naléhavě proto vyzývá EIB, aby z nových nástrojů vyloučila projekty kompenzace biologické rozmanitosti v chráněných oblastech a oblastech s vysokou biologickou rozmanitostí;

21. konstatuje, že Ukrajina a Rusko jsou hlavními producenty potravinářských plodin, mimo jiné pšenice, kukuřice a ječmene; konstatuje, že válka má vážný dopad na ukrajinské zemědělství; dále konstatuje, že Rusko a Bělorusko jsou hlavními výrobci hnojiv; vyjadřuje politování nad tím, že tato válka může mít významné vedlejší účinky na přeshraniční dodavatelské řetězce, ceny potravin a hnojiv, dostupnost potravin v EU a bezpečnost a cenovou dostupnost potravin na celém světě; vybízí EIB, aby využila své operace k podpoře provádění cílů stanovených v Zelené dohodě pro Evropu, ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ a strategii v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a ve všech příslušných a nadcházejících nařízeních EU týkajících se produktů, které nezpůsobují odlesňování, a k podpoře obnovy vyplývající

z těchto strategií; vyzývá EIB, aby nepodporovala činnosti, které brání přechodu na plně udržitelné zemědělství, a projekty řízení přírodních zdrojů, které nerespektují meze naší planety; vyzývá EIB, aby nepodporovala žádnou formu průmyslového zemědělství nebo zemědělských postupů, které nejsou v souladu s normami EU v oblasti dobrých životních podmínek zvířat, jak je uvedeno v doporučení Parlamentu Radě a Komisi ze dne 20. ledna 2022 v návaznosti na vyšetřování údajného porušení práva Unie a nesprávného úředního postupu při jeho uplatňování v souvislosti s ochranou zvířat během přepravy v rámci Unie i mimo ni ([7]);

22. znovu vyzývá EIB, aby podporovala cíle strategie EU pro udržitelnost v oblasti chemických látek jako součást svých nových operací tím, že podpoří inovace v oblasti bezpečných a udržitelných chemických látek, materiálů a výrobků již od návrhu, akční plán pro oběhové hospodářství založený na koloběhu netoxických materiálů a akční plán pro nulové znečištění vody, ovzduší a půdy; vítá zdvojnásobení prostředků na iniciativu Čisté oceány (z 2 na 4 miliardy EUR do roku 2025), jejímž cílem je snížení množství plastového odpadu; zdůrazňuje, že je třeba klást důraz na projekty zaměřené na nalezení udržitelných alternativ k plastům na jedno použití; vyzývá EIB, aby nefinancovala rozvoj hlubokomořské těžby ani k němu žádným způsobem nepřispívala; vítá rozhodnutí EIB poskytnout technickou pomoc a projektové financování pro globální závazek týkající se methanu;

23. vítá probíhající emise dluhopisů na ochranu klimatu a dluhopisů na podporu udržitelnosti ve více měnách; dále vítá závazek dosáhnout souladu s normou EU pro zelené dluhopisy a veškerými budoucími standardy pro sociální dluhopisy, zvýšit zejména transparentnost a zlepšit alokace dluhopisů a podávání zpráv o dopadu; trvá na tom, že žádné takové kroky nemohou vést ke snížení standardů;

Sociální odpovědnost, zdraví a rovnost žen a mužů

24. vítá začlenění pracovních práv do normy 8 rámce environmentální a sociální udržitelnosti a vyzývá k jejímu důslednému uplatňování; vyzývá EIB, aby zajistila lepší zohlednění pracovních práv v jejích operacích, a to začleněním smluvních ustanovení, která vyžadují, aby předkladatelé projektů posoudili pracovní rizika, a aby zajistila plnou ochranu pracovních práv v celém dodavatelském řetězci; vyzývá EIB, aby pomohla podpořit inkluzivní oživení po pandemii prostřednictvím investic do sociálního sektoru, včetně energeticky účinného sociálního bydlení, vzdělávání, zdravotnictví a dovedností, a zdůrazňuje, že je důležité vytvořit spravedlivé, bezpečné a zdravé pracovní podmínky a dodržovat pracovní práva;

25. vítá skutečnost, že EIB sehrává klíčovou úlohu při podpoře reakce EU na zdravotní krizi; vyzývá EIB, aby pokračovala v investicích do zvýšení odolnosti veřejného zdravotnictví, omezení dlouhodobých negativních dopadů pandemie a zlepšení připravenosti na budoucí pandemie;

26. zdůrazňuje, že investice do rozvoje zahrnující ženy a zohledňující jejich potřeby jsou účinnější a udržitelnější; vyzývá EIB, aby přispěla k plnému provádění závazků EU v oblasti rovnosti žen a mužů, včetně třetího akčního plánu pro rovnost žen a mužů, a to systematickým shromažďováním cílených údajů rozčleněných podle pohlaví a jejich zveřejňováním; naléhavě vyzývá EIB, aby posoudila dopad projektů v EU i mimo ni na rovnost žen a mužů a aby podávala zprávy o výsledcích svých hodnocení; domnívá se, že by měly být shromažďovány údaje o projektech s cílem prokázat, jak přispívají k rovnosti žen a mužů a k posílení postavení žen; naléhavě vyzývá EIB, aby posoudila dopad projektů na rovnost žen a mužů a aby za tímto účelem spolupracovala s nezávislými odborníky; vyzývá EIB, aby zajistila, aby její poradenství a technická pomoc měly prostředky na prosazování genderové rovnosti a inkluzivního rozvoje, zejména nezbytné odborné znalosti se zvláštním zaměřením na odbornou přípravu; zdůrazňuje, že je třeba posílit poskytování úvěrů malým a středním podnikům vedeným ženami s cílem podpořit obnovu založenou na rovnosti žen a mužů;

27. vyjadřuje politování nad tím, že EIB nesplnila své původní cíle týkající se vyváženého zastoupení žen a mužů pro rok 2021 a že ženy jsou i nadále ve vyšších pozicích EIB nedostatečně zastoupeny; vyzývá proto EIB, aby zvýšila své úsilí o lepší genderovou vyváženost na všech úrovních;

([7]) Přijaté texty, P9_TA(2022)0015.

28. poukazuje na úlohu EIB, kterou plní tím, že přispívá k plnění evropských priorit; očekává, že banka podpoří projekty, které napomáhají provádění evropského pilíře sociálních práv, cílů udržitelného rozvoje a sociálních doporučení uvedených v doporučeních pro jednotlivé země v rámci evropského semestru; zdůrazňuje význam dialogu a konzultací s organizacemi občanské společnosti a vybízí EIB, aby se těmto činnostem intenzivněji věnovala; vítá investice EIB do vzdělávání a opakuje svou výzvu, aby EIB tyto investice zvýšila s cílem přispět ke zmírnění závažných dopadů koronavirové krize na vzdělávací systémy na celém světě;

Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) – rozvojová složka EIB Global

29. vyjadřuje svou podporu složce EIB Global a domnívá se, že EIB může hrát klíčovou úlohu při podpoře strategických zájmů EU; připomíná, že zeměpisná působnost EIB odpovídá oblasti působnosti Světové banky; očekává, že investice EIB ve třetích zemích budou plně v souladu s normami EU v oblasti klimatu, biologické rozmanitosti a sociálních norem platných pro poskytování úvěrů v EU a s politikou vnější činnosti EU, včetně investic, které uskuteční jako prováděcí partner v rámci iniciativy Global Gateway; vyzývá EIB, aby se více angažovala v méně rozvinutých zemích a zemích postižených konflikty a extrémní chudobou; vyzývá k veřejné konzultaci a plné transparentnosti, pokud jde o strategie spojené se složkou EIB Global, přičemž je třeba se zaměřit zejména na úlohu přijímajících zemí a konkrétní kapitoly týkající se náležité péče v oblasti lidských práv; vyzývá k plné odpovědnosti a transparentnosti řídícího orgánu a poradního sboru složky EIB Global, včetně aktivního zveřejňování pořadů jednání a zápisů ze zasedání nového poradního sboru; vyzývá k tomu, aby zaměstnanci prošli vhodnou odbornou přípravou v rozvojových otázkách s cílem pomoci jim provádět iniciativy EU Global a tým Evropa; vyzývá Komisi, aby vyjasnila využívání záruk v rámci Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus spravovaného EIB a dalšími finančními institucemi při provádění iniciativy Global Gateway;

30. připomíná globální závazek EU bránit a prosazovat lidská práva, která jsou nedělitelná, univerzální a vzájemně provázaná; považuje nový rámec environmentální a sociální udržitelnosti za dobrý výchozí bod, opakuje však svůj požadavek, aby byla přijata další opatření s cílem zajistit další zlepšení v oblasti ochrany lidských práv a postupů s cílem zabránit porušování lidských práv; připomíná, že EIB je přímo vázána Listinou základních práv EU; poukazuje na připomínky Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva k návrhu rámce environmentální a sociální udržitelnosti předloženému a naléhavě vyzývá EIB, aby je urychleně v plném rozsahu zohlednila, zejména pokud jde o náležitou péči v oblasti lidských práv a začlenění lidských práv do postupů náležité péče, posouzení dopadu na lidská práva a potřebu, aby byl obecný závazek EIB v oblasti lidských práv zakotven v odpovědnosti za dodržování lidských práv; žádá proto, aby těmto otázkám bylo věnováno příští prohlášení o lidských právech; je pevně přesvědčen, že EIB by neměla vyplácet úvěry v případě jasných odvetných opatření v oblasti lidských práv; vyzývá EIB, aby vyvinula maximální úsilí na ochranu místních komunit, a to i tím, že v případě potřeby zastaví financování; kromě toho očekává okamžitá opatření v případě, že je klient nebo skutečný majitel zapojen do opatření namířených proti obráncům lidských práv nebo životního prostředí; očekává, že EIB vyhoví dlouhodobým požadavkům Parlamentu, aby takovým situacím předcházela, zejména zavedením smluvních požadavků včetně zajištění svobodného, předchozího informovaného souhlasu místních komunit, v případě potřeby podle mezinárodního práva, a to i v případě projektů financovaných finančními zprostředkovateli; očekává, že EIB bude od klientů vyžadovat, aby prováděli posouzení dopadu svých projektů na lidská práva, a rovněž průběžné monitorování projektů v terénu s cílem zabránit jakémukoli zneužívání, nespravedlivému vyvlastnění nebo násilí vůči místnímu obyvatelstvu; v této souvislosti vyzývá EIB k aktivní spolupráci s místními komunitami, k poskytování odpovídajících informací o jejich právech se zvláštním zaměřením na uplatňování svobodného, předchozího a informovaného souhlasu, včetně jejich přístupu k mechanismu pro vyřizování stížností;

31. domnívá se, že provádění složky EIB Global by se mělo opírat o odpovídající počet zaměstnanců mimo hlavní sídlo v Lucemburku, aby se zajistila přítomnost v terénu a účinná spolupráce s Evropskou službou pro vnější činnost a jejími delegacemi, protože místní odborné znalosti a sledování projektů mají klíčový význam pro podporu místních komunit; vyzývá k posílení personálu přímo na místě, zejména místních pracovníků, s cílem uspokojit místní potřeby prostřednictvím posílených technických dovedností, včetně odborných znalostí v oblasti lidských práv a rovnosti žen a mužů; očekává, že v roce 2022 bude zveřejněn konkrétní plán lidských zdrojů pro provádění složky EIB Global, a vyzývá

EIB, aby naléhavě posílila mechanismy pro boj proti podvodům, korupci a jinému zakázanému jednání, zejména v rámci úsilí o zvýšení své přítomnosti mimo EU; naléhavě vyzývá EIB, aby rozšířila svou spolupráci s vnitrostátními orgány v partnerských zemích; připomíná, že od roku 2019 funguje regionální ústředí v Nairobi; vítá rozhodnutí z listopadu 2021 týkající se otevření nové centrály EIB v Nairobi na podporu spolupráce s keňskými a africkými partnery, jakož i partnery na úrovni týmu Evropa a globální úrovni s cílem lépe zohlednit priority soukromých a veřejných investic a rozšířit odborné znalosti týkající se opatření v oblasti klimatu, inovací a digitálních investic;

32. zdůrazňuje význam soudržnosti, adicionality a účinnosti financování rozvoje; vyzývá v této souvislosti EIB, aby posílila spolupráci s klíčovými partnery; vyzývá EIB, aby usnadnila účast menších rozvojových finančních subjektů na svých operacích; dále vyzývá EIB, aby kladla větší důraz na získání soukromých investic a na mobilizaci domácích zdrojů v méně rozvinutých zemích;

Transparentnost a správa

33. připomíná, že celkovým cílem je zveřejňovat informace o projektech tři týdny před jejich schválením správní radou EIB; je znepokojen poklesem transparentnosti, zejména pokud jde o včasné zveřejňování informací o projektech; připomíná, že v roce 2010 bylo 96,1 % všech projektů zveřejněno tři týdny před schválením správní radou, avšak v roce 2020 tento podíl klesl pouze na 60 %; konstatuje, že podle EIB je tento klesající trend důsledkem větší spolupráce EIB se společnostmi v soukromém sektoru; vyjadřuje politování nad rostoucím využíváním ustanovení o obchodním tajemství; uznává v této souvislosti zvláštní význam jak ustanovení o obchodním tajemství, zejména pro malé a střední podniky, tak transparentnosti jakožto klíčového prvku ochrany demokratických zásad, včetně lidských práv, a vyzývá EIB, aby mezi nimi nalezla rovnováhu, přičemž je třeba mít na paměti, že finanční prostředky EIB jsou veřejnými prostředky a měly by vždy podléhat veřejné kontrole a odpovědnosti; vyzývá k větší transparentnosti a odpovědnosti, a to i vůči orgánům EU a zejména vůči Parlamentu; dále zdůrazňuje, že některé nedávné projekty, které vyžadovaly posouzení vlivů na životní prostředí, byly zveřejněny až po schválení; dále připomíná, že nejlepším standardem, pokud jde o soukromé investory, je zveřejňovat všechny projekty nejméně 30 dní před schválením a že Mezinárodní finanční korporace (člen World Bank Group), která financuje pouze projekty v soukromém sektoru, zveřejňuje posouzení vlivů na životní prostředí 60 dní před přijetím rozhodnutí o financování; připomíná, že společnosti kotované na burze cenných papírů musí dodržovat předpisy platné pro kapitálové trhy, které zahrnují ustanovení o sdílení informací; poukazuje na nedávná doporučení evropské veřejné ochránkyně práv, že je třeba, aby EIB zaujala „ambiciózněji přístup ke své praxi zveřejňování“, jednala v souladu s právními předpisy EU o transparentnosti a byla transparentnější, pokud jde o možný environmentální dopad projektů, které financuje; naléhavě vyzývá EIB, aby tato doporučení provedla co nejdříve;

34. opakuje svou žádost o interinstitucionální dohodu mezi Parlamentem a EIB s cílem zlepšit přístup k dokumentům a údajům EIB a posílit demokratickou odpovědnost, včetně možnosti pokládat EIB otázky k písemnému zodpovězení a pořádat slyšení a hospodářské dialogy;

35. vyzývá EIB, aby Parlamentu poskytovala častěji zprávy o svých rozhodnutích, dosaženém pokroku a dopadu své úvěrové činnosti, zejména prostřednictvím pravidelného strukturovaného dialogu;

36. považuje novou politiku transparentnosti za promeškanou příležitost; vyzývá EIB, aby reflektovala kritické připomínky, a vyjadřuje politování nad tím, že EIB částečně ignorovala naprosto jasné požadavky Parlamentu na zlepšení politiky transparentnosti v souladu s osvědčenými postupy a standardy jiných finančních institucí; vítá zveřejnění prohlášení o dopadu adicionality pro operace EIB v rámci jejího rámce pro měření adicionality a dopadu; vyjadřuje politování nad tím, že nová politika přináší v aktivním zveřejňování jen malý pokrok, a to i v případě projektů v hodnotě více než 50 milionů EUR prováděných finančními zprostředkovateli, a to navzdory skutečnosti, že EIB musí své činnosti opírat o „předpoklad zpřístupňování informací“, aby mohla splnit své poslání veřejné banky EU; konstatuje, že nová politika neukládá EIB povinnost, aby před rozhodnutím správní rady EIB aktivně zveřejňovala informace o vybraných projektech, zejména informace o náležité péči, v souladu s postupy uplatňovanými mezinárodními finančními institucemi; je rovněž znepokojen výjimkami z přístupu k dokumentům na základě obchodních zájmů třetích stran a směrnicí

o zneužívání trhu ([8]); kromě toho vyjadřuje politování nad tím, že politika neumožňuje včasné zveřejňování zápisů z jednání správní rady a řídícího výboru; vyzývá k okamžitému vyřešení těchto nedostatků; vyzývá k tomu, aby byla politika transparentnosti sladěna s Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj, pokud jde o povinnost zprostředkovatelů zveřejňovat informace o projektech s vysokým environmentálním rizikem, a opakovaně vyzývá k tomu, aby byly požadavky na transparentnost rozšířeny na všechny projekty v oblasti infrastruktury v souladu s požadavky na vodní energii, včetně projektů financovaných finančními zprostředkovateli;

37. v této souvislosti vyzývá k zavedení ambiciózní normy pro finanční zprostředkovatele, která by vycházela z přísných norem v oblasti daní, transparentnosti, životního prostředí a v sociální oblasti; žádá EIB, aby co nejrychleji pozměnila svůj vzor smluvních ustanovení týkajících se životního prostředí a v souladu s tím také smlouvy s finančními zprostředkovateli, které stanoví, jaké informace o životním prostředí je třeba shromažďovat a zveřejňovat; zdůrazňuje však, že tyto nové požadavky nesmí ohrozit přístup malých a středních podniků k financování;

38. bere na vědomí aktualizovaný kodex chování a vítá přísnější pravidla týkající se střetu zájmů a závazek k pravidelnému přezkumu; vyjadřuje politování nad tím, že v něm – navzdory opakovaným žádostem – chybí ustanovení, které by vyloučilo viceprezidenty z dohledu nad aktivitami v jejich zemích původu, a trvá na tom, že při příštím přezkumu je třeba se touto záležitostí zabývat;

39. vyjadřuje vážné znepokojení nad nedostatkem sociálního dialogu v rámci EIB, zejména pokud jde o řešení obav týkajících se obvinění z obtěžování, pracovního prostředí a pracovních podmínek; očekává, že vedení EIB zajistí nulovou toleranci všech forem pochybení a bezodkladně provede nezbytné změny, aby se zabránilo pochybením; naléhavě žádá vedení EIB, aby navázalo skutečný dialog se zaměstnanci s cílem řešit jejich obavy a posílit důvěru a kulturu odpovědnosti; vybízí banku, aby prováděla průzkumy a vedla konzultace se svými zaměstnanci;

40. žádá Komisi, aby zveřejnila odůvodnění svého stanoviska v souladu s postupem stanoveným v článku 19;

Nulová tolerance vůči podvodům

41. bere na vědomí novou politiku boje proti podvodům a zdůrazňuje význam inkluzivní spolupráce při vytváření klíčových nástrojů politiky boje proti podvodům; je znepokojen tím, že politika EIB v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu neřeší hlavní nedostatky, konkrétně začlenění požadavků čtvrté směrnice EU o boji proti praní peněz ([9]), zejména zveřejňování kontrol „poznej svého klienta“ před schválením jakéhokoli projektu; s politováním rovněž konstatuje, že nedošlo ke zlepšení v oblasti standardů transparentnosti, kdy by podmínkou poskytnutí přímých a nepřímých úvěrů mělo být to, že příjemci zveřejní daňové a účetní údaje o příjemcích a finančních zprostředkovatelích účastnících se financování; vyjadřuje politování nad tím, že EIB nezadala nezávislé audity uplatňování norem pro boj proti praní peněz; očekává, že se EIB sladí s vyvíjejícím se regulačním rámcem a postupy EU v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu s cílem účinně zabránit, aby se banka podílela na zakázaném jednání, a umožnit jí přijmout nápravná opatření, zejména vyloučením subjektů, zpětným získáním finančních prostředků a využitím jiných smluvních a právních opravných prostředků;

42. vyzývá EIB, aby se zavázala k posílení své politiky proti daňovým podvodům, daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem, a to i tím, že se zdrží financování příjemců nebo finančních zprostředkovatelů a nebude spolupracovat s finančními partnery, kteří se v minulosti prokazatelně dopustili prohřešků; vyzývá EIB, aby uplatňovala preventivní opatření a pravidelná daňová hodnocení namířená proti nespolupracujícím daňovým jurisdikcím, daňovým podvodům a daňovým únikům, jakož i nezákonnému a agresivnímu vyhýbání se daňovým povinnostem; vyzývá EIB, aby poskytování přímých a nepřímých úvěrů podmínila tím, že příjemci zveřejní daňové a účetní údaje v jednotlivých zemích, a sdílením údajů o skutečném vlastnictví příjemců a finančních zprostředkovatelů zapojených do finančních operací tak, že do smluv se svými klienty začlení zvláštní ustanovení; vyzývá skupinu EIB, aby sladila svou politiku vůči nedostatečně regulovaným, netransparentním a nespolupracujícím jurisdikcím a svou politiku v oblasti řádné daňové správy s vývojem

([8]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU ze dne 16. dubna 2014 o trestních sankcích za zneužívání trhu (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 179).

([9]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).

evropské a mezinárodní regulace v oblasti daňové integrity, jakož i s normami a politikami řádné daňové správy; zdůrazňuje, že mezinárodní spolupráce je klíčem k účinnému boji proti podvodům, korupci a dalšímu zakázanému jednání; vyzývá EIB, aby podezření na zakázané jednání postupovala orgánům v rámci EU i mimo ni pro účely dalšího vyšetřování a trestního stíhání a aby na požádání poskytovala odpovídající podporu;

43. opakuje svou výzvu k pozastavení financování v případech, kdy byly místní orgány zapojeny do soudních řízení proti možnému porušení příslušných právních předpisů nebo o něm byly informovány, a to alespoň do doby, než bude ukončeno vyšetřování a soudní řízení na vnitrostátní úrovni;

44. připomíná, že Komise požádala EIB, aby poskytovala více informací o účinném uplatňování smluvních doložek, které jí umožňují zastavit nebo ukončit financování, a očekává, že Parlament bude mít k těmto informacím plný přístup; očekává důkladné monitorování, které plně zohlední obavy vyjádřené příslušnými a zúčastněnými stranami, zejména v souvislosti s porušováním lidských práv a zásad právního státu;

45. opět vyzývá EIB, aby posílila autonomii a zvýšila účinnost aktivity kanceláře pro vyřizování stížností a oddělení pro vyšetřování podvodů; je znepokojen tím, že alespoň jedna velmi jasná zpráva předložená v rámci mechanismu EIB pro vyřizování stížností dospěla k závěru, že byly porušeny environmentální a sociální normy EIB; vítá proto skutečnost, že banka přijala opatření na základě zprávy předložené v rámci mechanismu EIB pro vyřizování stížností s cílem pozastavit vyplácení prostředků; domnívá se však, že je třeba se poučit, jak zlepšit prověřování souladu projektů s vlastní politikou banky a jak informovat veřejnost o projektech; doporučuje, aby v případě složitých projektů banka hledala pomoc místních odborníků na životní prostředí a sociální oblast s cílem důkladněji posoudit projekty a lépe pochopit konkrétní souvislosti; dále EIB vyzývá, aby v průběhu celého projektového cyklu zajistila dodržování standardů a aby v případě nedodržení norem přijala nápravná opatření, a to pokud možno přijetím účinných, rozsáhlých a okamžitých nápravných opatření, nebo případně rychlým zastavením projektu; vyjadřuje znepokojení nad tím, že stále není jasné, jak bude zmírněna škoda, pokud by projekt mohl zahrnovat střet zájmů; vyzývá EIB, aby se zavázala k posílení své kultury transparentnosti dalším posilováním etického zastupování zájmů, zejména zavedením rejstříku transparentnosti, a tím, že bude vyžadovat, aby členové vedení banky zveřejňovali své schůzky se zástupci zájmových skupin; dále naléhavě vyzývá EIB, aby zabránila zaměstnávání po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru bez dostatečného přechodného období, které by mělo být stanoveno s náležitým ohledem na nedávná doporučení evropské veřejné ochránkyně práv v souvislosti s Evropským orgánem pro bankovnictví a Evropskou obrannou agenturou, neboť to představuje riziko nejen pro pověst EIB, ale i pro její nezávislost;

46. vítá pracovní ujednání s Úřadem evropského veřejného žalobce a vyzývá k jeho plnému a důslednému provádění, zejména pokud jde o podávání zpráv;

47. vítá podpis pracovního ujednání mezi EIB a Europolem ze dne 29. října 2021, jehož cílem je usnadnit sdílení informací a odborných znalostí v boji proti podvodům a korupci; očekává, že toto ujednání bude v plném rozsahu provedeno;

48. znovu vyzývá EIB, aby posílila své vztahy s úřadem evropského veřejného ochránce práv a Evropským úřadem pro boj proti podvodům;

49. vítá obnovenou trojstrannou dohodu mezi Evropským účetním dvorem, EIB a Komisí, která posiluje kontrolní práva Účetního dvora, pokud jde o příjmy a výdaje EU spravované EIB, a zároveň náležitě respektuje stávající ustanovení o důvěrnosti údajů; konstatuje však, že údaje o činnostech EIB v oblasti vlastního kapitálu jsou i nadále mimo působnost a mandát auditů Účetního dvora;

o

o o

50. pověřuje svou předsedkyni, aby toto usnesení předala Radě, Komisi a Evropské investiční bance.